

Koninklijke
Souvenir des Montagnards
KAMERMUZIEK TILBURG

ontdek | beleef | ontmoet | de internationale top in kamermuziek

ARCADI VOLODOS

VRIJDAG 13 MEI 2022

PROGRAMMA

F. SCHUBERT (1797-1828): PIANOSONATE IN D, D 850, "GASTEINER" (1825)

1. Allegro vivace
  2. Con moto
  3. Scherzo
  4. Rondo
-

PAUZE

R. SCHUMANN (1810-1856): KINDERSZENEN, OP. 15 (1838)

1. Von fremden Ländern und Menschen
  2. Kuriose Geschichte
  3. Hasche-Mann
  4. Bittendes Kind
  5. Glückes genug
  6. Wichtige Begebenheit
  7. Träumerei
  8. Am Kamin
  9. Ritter vom Steckenpferd
  10. Fast zu ernst
  11. Fürchtenmachen
  12. Kind im Einschlummern
  13. Der Dichter spricht
-

R. SCHUMANN (1810-1856): FANTASIE IN C, OP. 17 (1836 – '38)

1. Durchaus phantastisch und leidenschaftlich vorzutragen
2. Mässig
3. Langsam getragen

Arcadi Volodos (1972)

Arcadi Volodos behoeft weinig introductie. De Russische pianist is sinds zijn debuut in 1996 een van de steunpilaren van de kamermuziekscène wereldwijd. Hoewel hij een laatbloeiër was – pas in 1987 begon hij zijn pianostudie serieus te nemen – wist hij in korte tijd de aandacht te trekken met spannende solorecitals en -opnames. Zijn discografie startte in 1997 met een knetterende debuutplaat waarop hij o.m. zijn eigen transcripties speelde. Deze eigenwijze blik op het vak, gepaard aan een meesterlijke beheersing van het instrument, bleek de basis van een succesvolle carrière. Al 25 jaar lang weet maestro Volodos te verrassen.

De trouwe Souvenir-bezoeker herinnert zich vast nog Volodos' vorige doortocht, toen hij in 2017 in Nederland toerde met repertoire van Schumann, Brahms en Schubert. Slechts enkele weken later wist hij zich te verzekeren van de Edison Klassiek, de op een na oudste muziekprijs ter wereld (1 jaar jonger dan de Grammy's!). Het staat dan ook buiten kijf dat ook dit concert grandioos wordt, met of zonder een Edison. NRC Handelsblad wist het in 2017 simpel te stellen: Arcadi Volodos is "gewoon een retegoeie pianist". Dat belooft wat!

F. Schubert (1797-1828): Pianosonate in D, D 850, “Gasteiner” (1825)

In de zomer van 1825 nam Schubert een uitgebreide vakantie tijdens een uitzonderlijke periode waarin hij in goede gezondheid verkeerde. Al twee jaar worstelde de componist met gezondheidsproblemen die hoogstwaarschijnlijk werden veroorzaakt door syfilis. Hij was al sinds februari 1825 symptomvrij – hij leek wel genezen – hetgeen hem in staat stelde met goede vriend en bariton Johann Michael Vogl rond te reizen. Destijds stond het westen van hedendaags Oostenrijk bekend om diens ‘helende’ werking op de reiziger en zo belandden de heren in het afgelegen Bad Gasteiner, waar de bijnaam van dit werk van is afgeleid.

Hoewel het pas de tweede sonate van Schubert is die gepubliceerd is tijdens zijn levensjaren, is het een enorm werk dat aanzienlijke eisen stelt aan de uitvoerder. Veertig minuten lang moet de pianist overzicht weten te houden, beginnende bij de schijnbaar oneindige stroom triolen-unisoni in de eerste beweging. De tweede beweging, con moto, is misschien wel kalmer in notenbeeld, maar boet weinig in aan complexiteit, ditmaal als gevolg van afdwalende en overpeinzende passages. Het Scherzo is een welkome afwisseling na het mijmeren van de vorige beweging,

ditmaal in een pittige, ritmische stijl met volle, orkestrale akkoorden – zelfs in de trio-sectie. Schubert weet ons een laatste keer bij de neus te nemen in het afsluitende Rondo, met een hinkelend deuntje dat de onschuld zelve is. Tot Schubert de compositorische spieren spant natuurlijk, want om deze vrolijke façade overtuigend te brengen moet de pianist uiterst precies en geconcentreerd blijven. Een wonderlijk werk!

R. Schumann (1810-1856): Kinderszenen, op. 15 (1838)

De Duitse componist Robert Schumann staat nu vooral bekend om zijn compositorische output, maar was gedurende zijn leven ook actief als criticus en denker. Dankzij zijn werk voor het ‘Neue Zeitschrift für Musik’ wist hij zijn passies, muziek en literatuur, te combineren. Maar het werk dat hierbij kwam kijken zorgde ook voor frictie: gedurende zijn hele volwassen leven kampte de componist met zorgelijke psychische episodes, zo ook in de maanden voor hij de Kinderszenen, op. 15 schreef. Na een uitzonderlijk zware depressieve periode, waarin hij zijn vermoeidheid wegdrong, kwam hij weer bij zinnen in het voorjaar van 1838, waarna hij een enorm productieve periode kende. Hij schetste o.a. een dertigtal miniatures, die hij tot 13 bewegingen distilleerde.

Hoewel de titel ons op het verkeerde been kan zetten, is het geen werk voor kinderen maar veeleer een "volwassen terugblik op kindertijd voor volwassenen," aldus de componist. De titels van de afzonderlijke bewegingen zijn minder van inhoudelijke betekenis binnen het werk maar eerder een omschrijving van stijl, van interpretatie. Toch blijft het moeilijk om de titels te negeren, want als 'de dichter spreekt' dan luistert men, en als Träumerei klinkt dan...

R. Schumann (1810-1856): Fantasie in C, op. 17 (1836 – '38)

Tijdens zijn creatieve sprint in het voorjaar van '38, wist Schumann ook een ander voortslepend werk te finaliseren: de Fantasie in C, op. 17. Het werk zag eigenlijk het levenslicht in 1836 onder een andere titel maar wist zich pas volledig te ontplooiën in '38, waarna publicatie nog langer op zich liet wachten tot '39. Het is een verbluffend werk dat uit de startblokken schiet met een adembenemende passage, een waterval aan muzikaal materiaal. Deze eerste beweging is een 'gebruikelijke' sonatevorm maar biedt ook een unieke blik in het hoofd van de componist. Niet enkel Schumanns stem klinkt namelijk, maar ook dat van zijn alter ego's Florestan en Eusebius, die later ieder een eigen beweging voor hun rekening nemen. Zo horen we in de tweede beweging Florestan,

de improvisator, die een gepassioneerde en emotionele versie van Schumann verbeeldt. Eusebius is dan weer een peinzende, introverte versie van de componist. Maar voor het hun eigen beurt is moeten ze samenwerken in de eerste beweging, waar ze de beide thema's belichamen. Het is tussen deze grenzen van sonate en karakterschets dat dit werk straalt.

KAARTEN BESTELLEN? GA NAAR:
www.theaterstilburg.nl

DE SPONSOREN:

DAAMEN
DE KORT
VAN TUIJL

NOTARISSEN

De concerten van Koninklijke Souvenir Kamermuziek worden mede mogelijk gemaakt door een substantiële bijdrage van de Gemeente Tilburg.